

Udsatte boligområder

Stort beskæftigelsesfald i ghettoområder under krisen

Nye beskæftigelsesoplysninger fra Arbejdsmarkedsstyrelsen vedrørende lønmodtagere viser, at beskæftigelsen i de seneste to år er faldet væsentligt mere i ghettoområder sammenlignet med beskæftigelsesfaldet for landet som helhed. Den positive beskæftigelsesudvikling i ghettoområderne frem til 2008 er således i stor udstrækning gået tabt i form af et forholdsvis stort beskæftigelsesfald fra 2008 til 2010.

af Forskningschef **Mikkel Baadsgaard**

8. september 2010

Analysens hovedkonklusioner

- De nyeste tilgængelige beskæftigelsesoplysninger viser, at beskæftigelsesfaldet under krisen har været væsentligt større i udvalgte ghettoområder sammenlignet med resten af landet. Fx er beskæftigelsen faldet med omkring 20 pct. i Gellerup og Vollsrose fra 2008 til 2010 (marts), mens beskæftigelsen for landet under ét er faldet med 6 pct. i perioden
- Det er ikke kun i de socialt belastede almene boligområder, at beskæftigelsen er faldet meget. For beboere i de almene boliger under ét er beskæftigelsen faldet dobbelt så meget som i øvrige boligområder i de seneste 2 år.
- I perioden frem til krisens start (2004-2008) steg beskæftigelsen forholdsvis meget i ghettoområderne. Det afspejler bl.a., at det pressede arbejdsmarked gjorde det muligt for mindre ressourcestærke personer at komme i job. De nyeste beskæftigelsestal peger på, at det i særlig grad er disse grupper, der under krisen har mistet jobbet.

Kontakt

Forskningschef
Mikkel Baadsgaard
Tlf. 33 55 77 27
Mobil 25 48 72 25
mb@ae.dk

Kommunikationschef
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Beskæftigelsesfald særlig stort i ghettoområder

Som noget nyt indeholder Arbejdsmarkedsstyrkelsens DREAM-database nu oplysninger om beskæftigede (lønmotagere). Det giver en række nye analysemuligheder bl.a. i forhold til at belyse, hvilke befolkningsgrupper/lønmotagergrupper der i særlig grad er blevet ramt af den økonomiske krise. Se boks 1 for en nærmere beskrivelse af de nye beskæftigelsesoplysninger.

I denne analyse sættes der fokus på den seneste udvikling i beskæftigelsen i udvalgte "ghettoområder" sammenlignet med resten af landet. I DREAM-databasen foreligger der aktuelt beskæftigelsesoplysninger frem til juni 2010, men i analysen er det valgt kun at belyse udviklingen frem til marts 2010. Det skyldes, at beskæftigelsesomfanget i de nyeste måneder kan være undervurderet på grund af eventuelle efterregistreringer, jf. bilag 1. Det skal endvidere understreges, at de anvendte beskæftigelsesoplysninger udelukkende omfatter personer, der indbetaler til ATP. Selvstændige og personer med kort arbejdstid (under 9 timer om ugen) indgår således ikke.

Boks 1. Beskæftigelsesoplysninger i DREAM

Beskæftigelsesoplysningerne i DREAM er baseret på elndkomstregisteret i SKAT. Dette register indeholder bl.a. månedlige oplysninger om udbetaling af løn og indkomstoverskud, ATP-indbetalinger mv. Disse oplysninger indberettes løbende for alle personer med en relativ lille forsinkelse i forhold til optjeningsperioden.

I DREAM er beskæftigelsesoplysningerne baseret på de månedlige ATP-indbetalinger i elndkomstregisteret. Det er således kun beskæftigelse, som udløser ATP-indbetalinger, der indgår. Det indebærer som udgangspunkt, at selvstændige ikke indgår, og at lønmotagere med et lille beskæftigelsesomfang (under 9 timer om ugen) heller ikke optræder som beskæftiget i DREAM.

Det forhold, at beskæftigelsesoplysningerne er baseret på ATP-indbetalinger, gør, at statistikker baseret på disse oplysninger har visse lighedspunkter med den tidligere statistik om ATP-beskæftigelsen fra Danmarks Statistik. En afgørende forskel er imidlertid, at oplysningerne nu forligger på individniveau, så det via CPR-nummeret er muligt at koble med andre registre.

Beskæftigelsesoplysningerne forligger i DREAM på månedsniveau fra januar 2008 til juni 2010. Såfremt der er foretaget ATP-indbetalinger fra flere job i samme måned, er det udelukkende det job, hvor lønindkomsten/ATP-indbetalingen er størst, som vil fremgå. Beskæftigelsesopgørelsen er således ikke en opgørelse over fuldtidsbeskæftigelsen.

Det er udelukkende ansættelsesforhold, som medfører indbetalinger til ATP, der indgår. Det betyder, at ansættelsesforhold med lav arbejdstid (under 9 timer om ugen) som udgangspunkt ikke indgår. Det var også tilfældet i den nu nedlagte statistik vedrørende ATP-beskæftigelsen fra Danmarks Statistik.

I analysen er beskæftigelsesoplysningerne fra DREAM koblet til Danmarks Statistiks registre, hvilket bl.a. gør det muligt at opdele på en række baggrundsvariable, herunder boligtype. AE's adgang til registeroplysninger i Danmarks Statistik vedrører imidlertid kun befolkningen frem til 1. januar 2009, mens beskæftigelsesoplysningerne som nævnt rækker frem til juni 2010. På grund af eventuelle problemer med efterregistreringer er beskæftigelsesoplysningerne fra DREAM kun anvendt frem til marts 2010. I analysen vedrører oplysninger om bopælsadressen (og alder) 1. januar året før. Der er således samme tidsforskydning (på 15 måneder) mellem beskæftigelsesopgørelsen og bopælsadressen for 2008 og 2010. Det giver en vis usikkerhed på målingen af den aktuelle beskæftigelsesfrekvens på grund af til- og fraflytninger mv., men denne "målefejl" er som udgangspunkt den samme i 2008 som i 2010 og har derfor mindre betydning, når der i notatet ses på ændringer over tid. I analysen indgår kun personer, som bor i Danmark.

Beskæftigelsesoplysningerne viser, at det for landet som helhed var 62,3 pct. af de 16-63-årige, der var i beskæftigelse i marts 2010. I "ghettoområderne" Gellerup og Vollsmose er det imidlertid kun omkring en fjerdedel af aldersgruppen, der var i beskæftigelse, mens det i Tingbjerg var 39 pct., der var i beskæftigelse. Ghettoområderne er afgrænset som personer, der bor i almen bolig i det tilhørende sogn.

Samtidig peger beskæftigelsesoplysningerne i DREAM på, at beskæftigelsen er faldet mere i de udvalgte ghettoområder sammenlignet med landet som helhed i perioden marts 2008 til marts 2010. I denne periode er lønmotagerbeskæftigelsen faldet med omkring 20 pct. i Gellerup og Vollsmose,

mens lønmodtagerbeskæftigelsen kun er faldet med 6 pct. for landet som helhed. Helt samme tendens gør sig gældende, når man ser på ændringer i beskæftigelsesfrekvensen blandt de 16-63-årige (både målt som den procentvise ændring og ændringen målt i pct.point). Det særligt kraftige fald i antallet af lønmodtagere i de udvalgte ghettoområder er således ikke en konsekvens af et fald i antallet af beboere i de udvalgte områder. Når man anvender de nyeste beskæftigelsesoplysninger, viser analysen således, at krisen har ramt de udvalgte ghettoområder hårdere end resten af landet.

Tabel 1. Udvikling i beskæftigelse i udvalgte ghettoområder, 2008-2010

	Beskæftigelsesfrekvens (16-63-årige)				Antal beskæftigede			
	2008	2010	Ændring		2008	2010	Ændring	
	Pct.	Pct.	Pct. point	Pct.	1.000 personer		Pct.	
Gellerup	34,3	28,2	-6,1	-18	2,0	1,6	-0,4	-19
Vollsmose (Odense NØ)	33,1	25,7	-7,4	-22	1,9	1,5	-0,4	-21
Tingbjerg (Brønshøj)	44,0	38,6	-5,4	-12	1,7	1,5	-0,2	-14
Hele landet	66,7	62,3	-4,4	-7	2341,6	2203,7	-137,9	-6

Anm: Gellerup, Tingbjerg og Vollsmose er afgrænset som beboere i almene boliger i de tilhørende sogne. Data vedrører marts måned. Bopælsadressen (og alder) vedrører 1. januar året før. Der er således samme tidsforskydning (på 15 måneder) mellem beskæftigelsesopgørelsen og bopælsadressen for 2008 og 2010.

Kilde: AE på baggrund af DREAM og Danmarks Statistiks registre.

Det er ikke kun beboere i de socialt belastede almene boligområder, som er hårdt ramt af krisen. Som det fremgår af tabel 2, er antallet af lønmodtagere i de almene boliger under ét faldet med 12 pct. fra 2008 til 2010 (målt i marts måned begge år). Til sammenligning er beskæftigelsen "kun" faldet med 5 pct. for personer, der bor i andre boligtyper. Denne udvikling afspejler formentlig, at krisen i særlig grad har ramt indvandrere og lavere uddannede, som er overrepræsenteret i de almene boliger.

Tabel 2. Udvikling i beskæftigelse 2008-2010 opdelt på boligtype

	Beskæftigelsesfrekvens (16-63-årige)				Antal beskæftigede			
	2008	2010	Ændring		2008	2010	Ændring	
	Pct.	Pct.	Pct. point	Pct.	1.000 personer		Pct.	
Almene boliger	53,8	47,3	-6,5	-12	302	267	-35	-12
Øvrige boliger	69,2	65,1	-4,1	-6	2039	1937	-103	-5
Hele landet	66,7	62,3	-4,4	-7	2342	2204	-138	-6

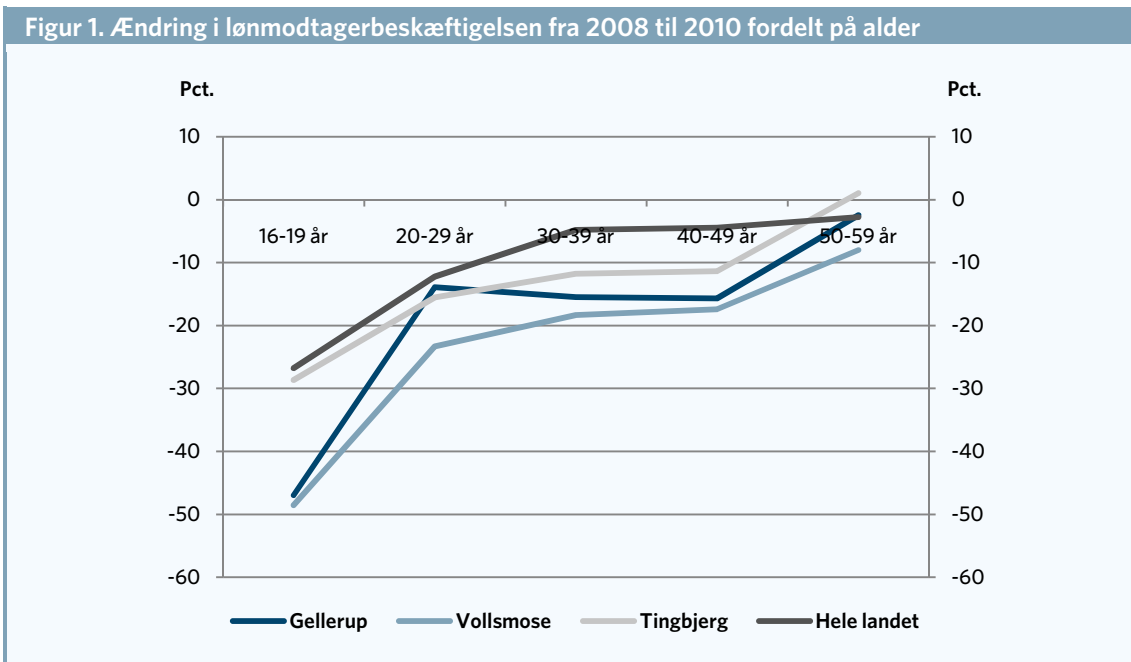
Anm: Gellerup, Tingbjerg og Vollsmose er afgrænset som beboere i almene boliger i de tilhørende sogne. Data vedrører marts måned. Bopælsadressen (og alder) vedrører 1. januar året før. Der er således samme tidsforskydning (på 15 måneder) mellem beskæftigelsesopgørelsen og bopælsadressen for 2008 og 2010.

Kilde: AE på baggrund af DREAM og Danmarks Statistiks registre.

Fra 2008 til 2010 er lønmodtagerbeskæftigelsen faldet for alle aldersgrupper i de udvalgte områder op til omkring 50-års alderen, men beskæftigelsesfaldet har været særlig stort blandt de unge, som det fremgår af figur 1. Det kraftige beskæftigelsesfald er særlig stort blandt de unge i de udvalgte ghettoområder. Blandt de 16-19-årige i Gellerup og Vollsmose er beskæftigelsesfrekvensen således næsten halveret fra 2008 til 2010. Som tidligere nævnt indgår ansættelsesforhold med lav arbejdstid ikke i opgørelsen. Det indebærer, at unge, der fx går fra 20 timers beskæftigelse pr. uge til 5 timers beskæftigelse pr. uge, vil gå fra at blive talt med i statistikken til ikke at indgå som beskæftiget. Det kan over-

vurdere det faktiske beskæftigelsesfald – navnlig blandt unge. Samtidig må det forventes, at en del af beskæftigelsesfaldet blandt de unge har slået ud i, at en større andel af de unge er under uddannelse.

Som det fremgår af figuren, er beskæftigelsesfaldet i alle de viste aldersgrupper større i de udsatte boligområder sammenlignet med beskæftigelsesfaldet for landet som helhed. Det særligt store beskæftigelsesfald i de udsatte boligområder er således ikke udelukkende trukket af et stort fald blandt de unge.

Anm: Ændringen i beskæftigelse fra 2008 til 2010 angiver den procentvise ændring i beskæftigelsesfrekvensen i de enkelte aldersgrupper. Derved elimineres en eventuel effekt af aldersforskydninger mv. fra 2008 til 2010. Se i øvrigt anmærkning til tabel 1.
 Kilde: AE på baggrund af DREAM og Danmarks Statistiks registre.

Beskæftigelsesudvikling frem til 2008

Hvor meget den generelle økonomiske og beskæftigelsesmæssige udvikling betyder, kan ses af, at der i perioden fra 2004 til 2008 var en forholdsvis stor fremgang i beskæftigelsen i ghettoområderne. For eksempel steg beskæftigelsen i Gellerup og Vollsmose med over 30 pct. fra 2004 til 2008, mens stigningen for landet som helhed var 2 pct., jf. tabel 3 (målt som ændring i beskæftigelsesfrekvensen blandt 16-63-årige). Den kraftige stigning i beskæftigelsen i Gellerup og Vollsmose frem mod krisens start afspejler formentlig, at det pressede arbejdsmarked gjorde det muligt for mange ressourcetsvage at komme ind på arbejdsmarkedet. Det kraftige fald i beskæftigelsen siden 2008 viser, at vi er ved at sætte de positive effekter fra den fulde beskæftigelse over styr.

Da beskæftigelsesoplysningerne fra DREAM kun dækker perioden fra januar 2008 er anvendt den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik fra Danmarks Statistik til at belyse udviklingen frem til 2008. I denne opgørelse indgår også selvstændige og personer med kort arbejdstid. Det er baggrunden for at niveauerne for beskæftigelsesfrekvenserne generelt er højere end i analysen baseret på ATP-beskæftigelsen i DREAM.

Tabel 3. Beskæftigelsesfrekvens i udvalgte ghettoområder.

	2004	2008	Ændring 2004-2008	
	Pct.	Pct.	Pct.point	Pct.
Gellerup	33,0	43,0	10,0	30
Vollmose (Odense NØ)	28,8	38,5	9,7	34
Tingbjerg (Brønshøj)	46,5	51,3	4,8	10
Hele landet	75,0	76,6	1,6	2

Anm: Gellerup, Tingbjerg og Vollmose er afgrænset som beboere i almene boliger i de tilhørende sogne. Fra 2007 til 2008 er der et databrud i den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, som kan påvirke resultaterne. Personer i alderen 16-63 år indgår i opgørelsen.

Kilde: AE på baggrund af den Registerbaserede arbejdsstyrkestatistik fra Danmarks Statistik

Bilag 1. Historiske revisioner af beskæftigelsesniveauer i DREAM

Tabellen viser en optælling af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse i DREAM i de to DREAM-udgivelser, der hidtil er frigivet med beskæftigelsesoplysninger. I DREAM-versionen fra april 2010 kunne den samlede lønmodtagerbeskæftigelse opgøres til 2.247.012 personer i april 2010. Med frigivelsen af DREAM for juni 2010 er beskæftigelsesniveauet for april 2010 blevet opjusteret til 2.275.289 – dvs. en opjustering med godt 28.000 personer svarende til 1,26 pct. Tilsvarende er beskæftigelsen for marts 2010 opjusteret med 18.700 personer svarende til 0,84 pct. Baggrunden for disse opjusteringer er formentlig primært, at der løbende kommer efterregistreringer ind til elndkomstregisteret, som overvejende vedrører de seneste måneder.

Tabel B1. Revisioner i lønmodtagerbeskæftigelse i DREAM

	DREAM, april 2010	DREAM, juni 2010	Forskel	
	Antal	Antal	Antal	Pct.
Jan-09	2.364.090	2.364.795	705	0,03
Feb-09	2.345.142	2.345.907	765	0,03
Mar-09	2.335.974	2.336.857	883	0,04
Apr-09	2.341.031	2.342.044	1.013	0,04
May-09	2.338.071	2.339.209	1.138	0,05
Jun-09	2.348.602	2.350.151	1.549	0,07
Jul-09	2.342.128	2.343.941	1.813	0,08
Aug-09	2.349.602	2.351.762	2.160	0,09
Sep-09	2.315.389	2.317.911	2.522	0,11
Oct-09	2.305.205	2.308.154	2.949	0,13
Nov-09	2.286.275	2.289.744	3.469	0,15
Dec-09	2.271.195	2.275.510	4.315	0,19
Jan-10	2.248.138	2.254.012	5.874	0,26
Feb-10	2.229.029	2.242.312	13.283	0,60
Mar-10	2.237.349	2.256.056	18.707	0,84
Apr-10	2.247.012	2.275.289	28.277	1,26
May-10		2.287.998		
Jun-10		2.296.020		

Kilde: AE på baggrund af DREAM, juni 2010.